

Rozdělená Evropa

uč. str. 76 - 77

1) Uspořádání poválečné Evropy

- **červenec 1945** konference Velké trojky (VB, SSSR, USA) v **Postupimi** (u Berlína) – jednání o poválečném uspořádání Evropy
- **1) budoucnost Německa**
- **Německo a hl. město Berlín** rozděleny do 4 okupačních zón (SSSR, VB, Fr., USA)
- Program **čtyř D** (pojmy vysvětlí - uč. str. 76)
 - demilitarizace
 - denacifikace
 - demokratizace
 - dekartelizace
- **2) nové hranice v Evropě**
- mezi Německem a Polskem (více na západ – řeky Odra – Nisa)
- SSSR získal pobaltské republiky a východní část Polska i Podkarpatskou Rus
- **3) vysídlení Němců z Polska, ČSR a Maďarska** (cca 12 milionů lidí, asi 3 miliony z ČSR)

Postupimská konference – zjisti, kteří politici se jí účastnili

Změna hranic po 1945 Jak se změnily hranice?

Rozdělení Německa do 4 okupačních zón – mapu překresli do sešitu

2) Založení OSN

- vznik **duben 1945 v San Francisku**
- 51 zakládajících států (včetně ČSR)
- **cíle**
 - zajištění světového míru
 - ochrana lidských práv
 - zajištění rovnoprávnosti všech národů
 - zlepšení všeobecné životní úrovně na celém světě

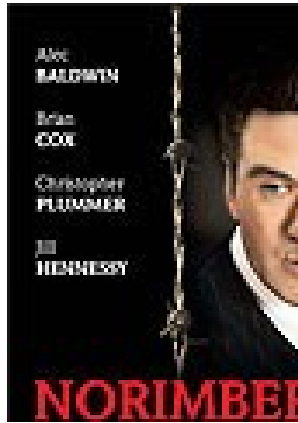

Zjisti a napiš do sešitu, kolik států je v současné době členy OSN.

Vysvětli, kdo jsou tzv. modré přílby.

3) Norimberský proces

- od listopadu 1945 – října 1946
- mezinárodní vojenský soud s **nacistickými** válečnými zločinci
- místo - Norimberk – vyhlášení protizidovských zákonů
- zločiny proti **lidskosti a míru**, 12 nacistů odsouzeno k smrti (Göring spáchal sebevraždu)

- **podívej se na video, napiš do sešitu 3 věci, které tě zaujaly**
- <https://www.stream.cz/slavedny/7739-26-den-kdy-byl-zahajen-norimbersky-proces-20-listopad>
- Pokud rád/a sleduješ filmy s válečnou tematikou, můžeš se podívat na film **Norimberský proces** (2 díly), doporučuji prostřední část s dobovými záběry z konc. táborů „přeskočit“
<https://www.csfid.cz/film/71574-norimberk/prehled/>

Před 70 lety začal Norimberský proces

20. listopadu 1945 začal soudní proces s hlavními představiteli nacistického Německa. Tribunal vítězných mocností měl posoudit podíl viny 24 mužů a sedmi organizací na vedení útočné války a zločinech proti lidskosti. Proces skončil 1. října 1946 dvacíti rozsudky smrti a několika doživotními a dlouholetými tresty. U dvou mužů bylo stíhání zastaveno (zdravotní stav, sebevražda před začátkem hlavního líčení), tři byli osvobozeni.

Čtyři hlavní body procesu

1. Spiknutí: Příprava a provádění dlouholetého plánu a komplotu
2. Zločiny proti míru: Útočná válka
3. Válečné zločiny: Porušení mezinárodních válečných konvencí
4. Zločiny proti lidskosti

Hlavní žalobci

Francouz de Mètrun, Auguste Champetier de Ribes – Francie
Roman A. Rudenko – SSSR
Robert H. Jackson – USA
Harley Schwarcross – Velká Británie

Další hlavní soudci

Francis Biddle – USA
Henri Donnedieu de Vabres – Francie
Iona Nikitchenko – SSSR

Předseda tribunálu a hlavní britský soudce

Plukovník Geoffrey Lawrence – člen Nejvyššího soudu ve Velké Británii

Zajímavosti

- Protokoly tribunálu obsahovaly **16 000 stran**
- Otižalo se předložila **2 630 dokumentů**
- Společně se **5 milionů** listů papíru
- Použito se **27 000 metrů** zvukového filmu a **7 000 metrů** fotografického filmu
- Bylo vyslechnuto **195 svědků** a prostudováno **300 000** písemných výpovědí

Co také přinesl?

Norimberský proces ovlivnil mezinárodní trestní právo. Jeho závěry přispěly k vytvoření a přijetí mezinárodní konvence o genocidě, Úmluvy o neoprávněnosti válečných zločinů a zločinů proti lidskosti a byl základem úmluv na ochranu občů války.

Kde probíhal?

Proces se uskutečnil v podzemních prostorách norimberského Justičního paláce v soudní síni č. 600. Norimberk byl vybrán za dvou důvodů:

- Z hlediska symboliky (město bylo považováno za sídlo nacistické strany).
- Z hlediska praktického (dostatečně prostorná budova, která nebyla poničena bombardováním a disponovala také věznicí – odsouzení tak nemuseli být převáženi).

Trest smrti oběšením

Poprava odsouzených proběhla 16. 10. 1946.

- **Martin Bormann** – vedoucí kanceláře Adolfa Hitlera a vedoucí hlavní kanceláře NSDAP v hodnosti říšského ministra (souzen v nepřítomnosti, později se ukázalo, že zemřel již 2. 5. 1945)
- **Hermann W. Göring** – říšský velitel letectva († 15. 10. 1946, krátce před plánovanou popravou spáchal sebevraždu)
- **Joachim von Ribbentrop** – říšský ministr zahraničních věcí, podepsal tzv. pakt o neútočení se Sovětským svazem roku 1939

- **Wilhelm Keitel** – náčelník štábu vrchního velitelství
- **Ernst Kaltenbrunner** – šéf bezpečnostní služby
- **Alfred Rosenberg** – ministr pro okupovaná východní území
- **Hans Frank** – guvernér Polska
- **Julius Streicher** – vydavatel protizhidského listu Der Stürmer
- **Fritz Sauckel** – zmočňovatel pro nasazení pracovních síl
- **Alfred Jodl** – náčelník operačního štábu německých ozbrojených sil
- **Wilhelm Frick** – ministr vnitra a říšský protektor v Čechách a na Moravě
- **Arthur Seyss-Inquart** – guvernér Rakouska a říšský komisař

Doživoti

- **Rudolf Hess** – vůdčí zástupce a po Hermannu Göringovi Hitlerův druhý nástupce († 1988 ve vězení)
- **Walter Funk** – ministr hospodářství (propuštěn 1957 ze zdravotních důvodů, † 1960)
- **Erich Raeder** – vrchní velitel námořnictva (propuštěn 1955 ze zdravotních důvodů, † 1960)

20 let

- **Baldur von Schirach** – vůdce sdružení Hitlerjugend (propuštěn 1966 po odsouzení trestu, † 1974)
- **Albert Speer** – ministr zbrojní výroby (propuštěn 1966 po odsouzení trestu, † 1981)

15 let

- **Konstantin von Neurath** – do roku 1938 ministr zahraničí, první protektor Čech a Moravy (propuštěn 1954 ze zdravotních důvodů, † 1956)

10 let

- **Karl Dönitz** – Hitlerův nástupce ve funkci hlavy státu (propuštěn 1956 po odsouzení trestu, † 1980)

ILUSTRACE: JAR. ZDROJ: WIKIPEDIA/OH, NOVEMBER.CZ, HISTORY.COM

Odpověz na otázky:

- Kde se konala konference o poválečném uspořádání poválečné Evropy?
- Německo bylo rozděleno do 4 okupačních zón. Které země je spravovaly?
- Vysvětli program „čtyř D“.
- Kolik Němců bylo cca vysídleno po válce z ČSR?
- Proč byla založena organizace OSN? Jaké cíle měla?
- Kde se konal proces s nacistickými válečnými zločinci? Proč právě zde?